

www.tourism.tj

Хафт Ганҷинаи Тоҷикистон

Seven Treasures
of Tajikistan

Семь сокровищ
Таджикистана

Вазорати фарҳанг Ҷумҳурии Тоҷикистон
Ministry of Culture of the Republic of Tajikistan
Министерство культуры Республики Таджикистан

Халқи тоҷик ба тӯфайли дастовардҳои фарҳангии хеш ба тамаддуни умумибашарӣ саҳми назаррасу арзанда гузоштааст. Ҷанӯз аз замони қадим, гузаштагони мо дар сарзамине, ки умр ба сар мебуданд, намунаҳои олии ҳунар, меъморӣ, хат ва амсоли инро ба вуҷуд оварда буданд. Баъзе аз ин шохқориҳо то ба мо омада расидааст ва дар бораи онҳо бояд насли имрӯза маълумот дошта бошанд. Дар ҷараёни корҳои тадқиқотии бостоншиносон танҳо дар сад соли охир нишонаҳои зиёди тамаддуни қадимаи халқи тоҷик бозёфт шудааст, ки бори дигар фарҳанги боло ва қадимӣ будани тоҷиконро исбот месозад.

Аз ҷониби Маркази туризм баргузор намудани чунин як ҷорабинии фарҳангии кишваршиносӣ ва тавассути он муаррифии намудани Тоҷикистони зебову бостонии мо ба сокинони сайёра сазовори дастгирист. Албатта, аз байни зиёда аз 2000 ёдгориҳои таърихӣ фарҳангии Тоҷикистон интихоб намудани 7-мавзъи қолибу дилрабо ва нотакрор коре буд ниҳоят мушкил. Вале дӯстдорони таъриху табиати кишвар аз ӯҳдаи ин кори бағоят мушкил ба хубӣ баромаданд.

Мо ба Шумо Ҳафт ганҷинаи Тоҷикистонро пешниҳод менамоем, ки бо зиёрати он Шумо барҳақ мавзъҳои бихиштосоеро хоҳед дид.

Хуш омадед ба Тоҷикистон!

Мирзошоҳруҳ Асрорӣ
Вазири фарҳанги Ҷумҳурии
Тоҷикистон

Thanks to their high level of culture the Tajik people have made a great contribution to the development of world civilisation. Beginning with ancient times, our ancestors built on this territory where they lived great examples of art, architecture, literature, etc. Some of these masterpieces remain to this day and modern people should know about these.

Only through archaeological research during the last century have many features of the ancient civilisation of the Tajik people come to light, which once more indicates the high culture and ancient lineage of the Tajiks.

An event of culture and local history hosted by the Centre of Tourism such as this which introduces the beautiful and ancient Tajikistan to other inhabitants of the planet is worthy of support and imitation. Of course, it is not easy to choose only 7 out of the 2,000 proposed sites of Tajikistan's historical and cultural heritage which are highly interesting and unique. However, history and nature lovers have successfully coped with this difficult task. We offer you chance to visit the paradise of some of the Seven Treasures of Tajikistan.

Welcome to Tajikistan!

Mirzoshohruh Asrori
Minister of Culture of the
Republic of Tajikistan

Таджикский народ благодаря своим высоким культурным достижениям внес весьма весомый и достойный вклад в развитие мировой цивилизации. Начиная с древнейших времен, наши предки создавали на территории своего проживания высочайшие образцы искусства, архитектуры, письменности и др. Некоторые из этих шедевров дошли до наших дней и о них должны знать современные поколения.

В ходе исследовательских работ археологов только в течение последних ста лет были найдены многочисленные признаки древнейшей цивилизации таджикского народа, которые еще раз доказывают высокую культуру и древнее происхождение таджиков.

Проведение Центром развития туризма культурного и краеведческого конкурса и посредством его презентация прекрасного и древнего Таджикистана жителям планеты достойны всяческой поддержки. Конечно, из 2000 предложенных объектов исторического и культурного наследия Таджикистана нелегко было выбрать только 7 наиболее примечательных, интересных и в своем роде неповторимых. Однако любители истории и природы страны достойно справились с этой трудной задачей. Мы предлагаем вам семь сокровищ Таджикистана, посетив которые вы попадете поистине в райские места.

Добро пожаловать в Таджикистан!

Мирзошоҳруҳ Асрори,
Министр культуры
Республики Таджикистан

Шӯъбаи Ташкилоти байналмилалӣ
Институти «Чамъияти Кушода» - Бунёди Мадад
дар Тоҷикистон

Branch Office of the International Organization of
Open Society Institute - Assistance Foundation
in Tajikistan

Тоҷикистон як кишвари афсонавист, ки табиати нотақрор дораду таърихи қадима, ки нишонҳои ҷашнонро дар тамоми ғушаву канори мамлакат пайдо метавон кард. Мутаассифона, бо гузашти айём ниғаҳдорӣ ва ҳифзи ин ёдгориҳои таърихиву фарҳангӣ ва офаридаҳои нотақрори табиат торафт душвортар мегардад. Тибқи маълумоти коршиносон, танҳо дар зарфи 20 соли охир дар натиҷаи худсарона азхуд кардани қитъаҳои замин, решакан кардани дарахтону буттаҳо ва риоя накардани меъёрҳои экологӣ беш аз сад ёдгориҳои муҳими таърихиву меъморӣ аз қабилҳои шаҳрҳои қадима, қасрҳо ва қабристонҳои қӯҳан харобу валангор ва нобуд карда шудаанд. «Танҳо гузаштаре доништа метавон имрӯзро дарк ва ояндаро пешгӯӣ кард» - гуфтаанд бузургон. Аз ин рӯ, вазиғаҳои аввалиндараҷаи имрӯзи мо тарбияи насл мебошад, ки ба ниғаҳдорӣ ва ҳифзи олами нодири набототу ҳайвоноти диёри хеш манфиатдор бошаду аз таърихи гузаштаи халқаш ифтихор кунад то мо тавонем ояндаи кишварро бо боварӣ ба он супорем.

Ҳамин буд, Институти Чомеъаи Кушода – Бунёди Мадад дар Тоҷикистон тасмим гирифт як озмуне баргузор намояд бо номи «Ҳафт ганҷинаи Тоҷикистон» то таваҷҷуҳи аҳли чомеъаро ба мушкилоти ниғаҳдорӣ ва ҳифзи ёдгориҳои нодири таърихиву фарҳангӣ ва офаридаҳои нотақрори табиати Тоҷикистон ҷалб намояд.

Роҳнамое, ки Шумо ҳоло дар даст доред, натиҷаи ҳамин озмун буда, ҳафт намунаи беҳтарини ганҷинаҳои меъмориву табиӣи Тоҷикистонро дар бар мегирад, ки аз тариқи овоздиҳии мардумӣ сазовори ин ун-

Tajikistan is a wonderful land. Its historical destiny is unique. Its natural and geographical features are remarkable as well. But to preserve the historic and natural heritage of the country has become more difficult year after year. According to expert estimates, over a hundred monuments of historical, architectural and natural value have been destroyed or disappeared during the last twenty years as a result of the misappropriation of land, felling of trees and violation of environmental regulations. These are ancient settlements, castles and cemeteries. According to the proverb, "Knowing the past one can understand the present and predict the future." This is a guide for action, and that is why one of the major challenges of today is to raise a generation that is interested in preserving the unique flora and fauna of its native land, and love the history of its people – a generation that can be trusted with the country's future.

It was with this goal in mind that the "Haft ganjinai Tojikiston" (Seven Treasures of Tajikistan) project was begun to implement these ideas. The main aim was to revive and preserve the unique historical, architectural and natural heritage of the Tajik people, and so revive the interest of the younger generation in studying the history of Tajikistan, the life of our ancestors in ancient times in this territory where we now live.

The seven unique architectural and natural sites that are included in the cultural treasure of the country and accepted by the national 'Seven Treasures of Tajikistan' referendum, are represented in this album that deserves your attention. The album is a guide,

Таджикистан - удивительный край. Неповторима его историческая судьба. Не менее замечательны его природные и географические особенности. Вот только с годами сохранить историческое и природное наследие в республике становится все сложнее. По подсчетам специалистов, только за последние 20 лет, в результате незаконного присвоения земель, вырубки деревьев, несоблюдения экологических норм были разрушены и исчезли более ста памятников историко-архитектурного и природного значения. В основном это древние городища, крепости и могильники. Вспомним слова классика: «Зная прошлое, можно понять настоящее и предсказать будущее». Это ли не руководство к действию! И поэтому воспитание поколения, заинтересованного в сохранении уникальной флоры и фауны родного края, любящего историю своего народа, поколения, которому можно доверить будущее страны, является сейчас одной из актуальнейших задач.

Именно с этой целью и проводился конкурс «Хафт ганҷинаи Тоҷикистон» «Семь сокровищ Таджикистана», главной идеей которого является возрождение и сохранение уникального историко-архитектурного и природного наследия таджиков, а также пробуждение в молодом поколении интереса к изучению истории Таджикистана, жизни предков, в древнейшие времена освоивших территории, на которых мы сегодня проживаем.

В предлагаемом вашему вниманию альбоме представлены семь уникальных архитектурных и природных объектов, которые вошли в культурную сокровищницу страны и признаны народным голосовани-

вон гаштаанд. Ҳар як саҳифаи ин роҳнамо Шуморо ба сайри манзараҳои нотақрори кӯҳсорон ва зиёрати ёдгориҳои беҳамтои таърихиву меъмории ин сарзамини қадим роҳнамои мекунад.

Тоҷикистон як сандуқи бузургест пур аз ганҷинаҳои бебаҳо ва ин ҳафт намунаи пешкашгардида танҳо як қисмати хурдест аз он хазинаи нуҳуфта. Ва агар ин роҳнамо тавонист, ки Шуморо заррае ҳам бошад бо ҷаҳони нодири таъриху фарҳанги халқи тоҷик ошно созад, пас мо метавонем гуем, ки рисолати ҳешро иҷро намудем.

and by following it you will learn about the amazing scenic landscapes and architectural monuments. While conducting the contest and creating the album, we were hoping, first of all, to draw attention to the problem of preserving the unique cultural sites and rich natural heritage. Turning the pages of the album you will be introduced to various parts of Tajikistan, and see a unique, multifaceted and astonishingly varied land.

These seven treasures are only a small part of Tajikistan's countless treasures. We would be very happy if album helps you discover the unique and multicoloured world of Tajik culture and history.

ем «Семью сокровищ Таджикистана». Альбом представляет собой путеводитель, следуя которому вы познакомитесь с удивительно живописными природными ландшафтами и архитектурными памятниками старины. В проведении конкурса и создании альбома мы руководствовались, прежде всего, тем, чтобы привлечь внимание к проблеме сохранения уникальных памятников культуры и природного богатства страны. Перелистывая страницы альбома, вы заглянете в разные уголки Таджикистана, перед вами откроется прекрасный многогранный мир, поражающий своим разнообразием и неповторимостью. Эти семь сокровищ лишь малая часть того, чем обладает Таджикистан. Мы будем очень рады, если наш альбом поможет вам открыть для себя уникальный и многоцветный мир таджикской культуры и истории.

Медиа группа

ASIA-Plus

Сайёҳӣ (туризм) яке аз бахшҳои даромдонк ва дурнамои хуби рушд дар соҳаи иқтисоди ҷаҳонӣ ба шумор меравад. Ва Тоҷикистон низ истисно нест. Мо ҳам имкон дорем тавассути рушди баҳши сайёҳӣ даромади хуб ба даст оварем, мушкилоти бекорӣ дар ҷомеаҳо ба қадре бошад ҳам, ҳал намоем, вале... Мутассифона, айни замон ин кор ба пуррагӣ ҳалли худро наёфтааст. Ва ба ҳаҷ ваҷҳ на ба иллати он, ки дар кишвари мо меҳмонхонаҳои хуб каманд, балки бо сабаби он аст, ки дар ин намууди фаъолият ҳам «ҷаққонӣ» ва бархӯрди касбӣ зарур аст. Татбиқи лоиҳаи «Ҳафт ганҷинаи Тоҷикистон» дар ҳалли мушкилоти мазкур кӯмак хоҳад кард. Амалисозии чунин лоиҳаҳо дар шароити рақобати шадид миёни кишварҳо барои ҷалби сайёҳони хориҷӣ аҳамияти хосаеро ба худ касб мекунад. Чунин лоиҳаҳо баҳри хубтар огоҳ шудан аз имкониятҳои сайёҳӣ ва омӯзиши осорҳои нодири таърихиву фарҳангии кишвар мусоидат мекунад. Медиа-гурӯҳи «Азия-Плюс» амалисозии ин гуна лоиҳаҳоро дастгирӣ мекунад ва минбаъд низ идома хоҳад дод.

Ба Лоиҳа ва ба ҳамаи онҳое, ки дар амалисозии он саҳм мегузоранд, барори кор меҳоҳам.

Умед Бобохонов
Сардори Медиа-гурӯҳи
«Азия-Плюс»

The tourist industry has a huge potential for producing revenue throughout the world, and for Tajikistan it is no exception. We, too, could earn a lot of money from tourism, and effectively solve the problem of unemployment, but, alas, ... so far it has proved impossible. It is not because we do not have enough good hotels, but because, as in any business, "good marketing" and a professional approach are needed. The "Haft ganjinai Tojikiston" (Seven Treasures of Tajikistan) project may help solve this problem. In conditions of rigid competition between countries for foreign tourists, such projects have great value. They help to better promote tourism opportunities in the country, and also to advertise its sights. 'Asia-Plus' supports and will continue to support such projects and all who participate in them.

We wish the best of luck to the project and to all of us!

Umed Babahanov
Director, Media Group
'Asia-Plus'

Туризм - одна из самых перспективных отраслей экономики во многих странах мира, и Таджикистан мог бы зарабатывать большие деньги на туризме, эффективно решать проблему безработицы, но... Пока этого у нас, увы, сделать не получается. И не потому, что в стране мало хороших гостиниц, а потому, что здесь, как и в любом деле, нужна «раскрутка», нужен профессиональный подход. Проект «Хафт ганҷинаи Тоҷикистон» может помочь решить эту проблему. В условиях жесткой конкуренции между странами за иностранных туристов такие проекты имеют очень важное значение. Они помогают лучше узнать о туристических возможностях страны, о ее достопримечательностях. «Азия-Плюс» поддерживала и будет поддерживать такие проекты.

Желаем удачи проекту и всем, кто участвует в его реализации!

Умед Бабаханов,
Генеральный директор
Медиа группы «Азия-Плюс»

www.tourism.tj

ЧДММ «Тоҷикинтурсервис»
ООО «Таджикинтурсервис»
LLC «Tajikintourservice»

Тоҷикистон яке аз кишварҳои кӯҳанбунёди ҷаҳон буда, бештари қаламрави онро кӯҳсорон ташкил медиҳад.

Помирро дунёи кӯҳнавардон ва макони паланги барфӣ меноманд. Помир ҳамон ҳалқаест, ки аз он ба самтҳои гуногун, яке аз баландтарини қаторкӯҳҳои ҷаҳон, аз ҷумла Қаракорум ва Ҳимолой дар ҷануб, Ҳиндукуш дар ғарб ва Тиеншон дар қисмати шимолу шарқ доман паҳн мекунад. Дар ин мавзё миёни қул्लाҳои баландиашон зиёда аз 7000 метр шабакаи водиҳои паҳновар, пуштакӯҳҳои сершумор бо дараҳову дарёчаҳои шӯх ва чашмаҳои табобати ҷойгиранд. Ҳамчунин Тоҷикистон бо ёдгориҳои меъмориаш, ки воқеан шоҳасаранду дар Осиёи Марказӣ беназиранд, қобили тавачҷӯҳ аст.

Баргузорию озмуни мазкур имкон фароҳам овард, ки ба доираи васеи сайёҳон ёдгориҳои меъмории ва табиии то ҳол номаълум пешниҳод карда шавад. Бадафи дигари ин озмун бедор кардани муҳаббати тоҷикистониён ба Ватани худ, ба мерос ва фарҳанги ғании он, ки дар Шарқ ҳамто надорад.

Ба ҳеҷ кас махфӣ нест, ки аксари мо ба мамлакатҳои дигар сафар карда, бо фарҳанги онҳо шинос шудаем, аммо дар бораи кишвари худ тамоман маълумоте надорем.

Ман боварӣ дорам, ки баргузорию чунин озмунҳо ба ҷалби тавачҷӯҳ ба таъриху фарҳанги кишвари худ мусоидат намуда, мароқи шаҳрвандонро ба сайёҳии дохили тақвият мебахшад.

Зафар Кобилов - Сардор

Tajikistan is one of the most historic countries in the world, most of whose territory is covered with mountains. 'The kingdom of climbers and the snow leopard' as the Pamirs are called, is an area from which the highest mountain ranges in the world spread out in different directions, including the Karakorum and the Himalayas in the south, the Hindu Kush in the west, and the Tien Shan in the north-east. Here, among mountain peaks reaching a height of more than 7,000m, are picturesque valleys, curative springs, numerous plateaus with gorges formed by swift mountain rivers, and healing springs. Tajikistan is also interesting because of its historic remains which are real masterpieces unique and without comparison in Central Asia.

Previous competitions in the Republic have given an opportunity to the great audience of potential tourists to learn about the otherwise unknown, unique nature and monuments. This competition has another goal – to awaken the love of the Tajik people towards their own motherland and to the heritage of the richest culture in the East. It is no secret that many of us have visited numerous countries and are familiar with other cultures, but about our own culture we know next to nothing. I hope that such competitions will help to awaken interest in the country and its culture, and will increase the interest of our citizens towards internal tourism.

Zafar Kabilov - Director

Таджикистан - одно из древнейших государств мира, большую часть территории которого занимают горы.

Царство альпинистов и снежного барса - так называют Памир, от которого расходятся в разные стороны одни из высочайших в мире горных систем, включая Каракорум и Гималаи на юге, Гиндукуш на западе и Тянь-Шань на северо-востоке. Здесь среди горных пиков, достигающих порой высоты, более 7000 м, расположились живописные долины с целебными источниками, многочисленные плато с ущельями, по которым стремительным потокам несутся горные реки. Интересен Таджикистан и своими архитектурными памятниками, которые являются настоящими шедеврами, они уникальны и не имеют аналогов в Центральной Азии.

Прошедший в республике конкурс дал возможность представить доселе неизвестные широкому кругу туристов действительно прекрасные памятники природы и архитектуры. Еще одной целью конкурса является пробуждение в таджикстанцах любви к своей Родине, к ее наследию, богатейшей культуре Востока. Ведь не секрет, что многие из нас побывали в других странах и знакомы с их культурой, а о своей стране практически ничего не знают. Я надеюсь, что такого рода конкурсы помогут пробудить интерес к своей стране и культуре и усилят интерес граждан к внутреннему туризму.

Зафар Кобилов - Директор

Ассотсиатсияи ташкилотҳои ёрирасон ба инкишофи рушди туризми Тоҷикистон

Tajik Association for Promotion of Tourism Development

Таджикская ассоциация организаций содействия развитию туризма

Асоси имконоти рушди баҳши сайёҳии Тоҷикистонро табиати афсонавӣ, ки то ҳанӯз аз ҷониби ғайриҷаҳони густардаи инсон на он қадар осеб дидааст ва фарҳанги гуногуншакли ба худ ҳос ва осори бойи таърихиву фарҳангӣ ташкил медиҳад.

Дар Тоҷикистон шаклҳои гуногуни нодир ва бойи афсонавӣ офаридаҳои табиат мавҷуд аст. Табиати кишвар худ як олами рангину дурахшон ва пур аз тазоди ҳайратовар, манзараҳои нотакрор ва набототу ҳайвоноти нодир аст.

Дар баробари табиати зебову мафтункунанда Тоҷикистон ҳамчунин аз ёдгориҳои таърихиву фарҳангии дорои аҳамияти ҷаҳонӣ, ки дар Роҳи Бузурги Абрешим ҷойгир шудааст, низ бой аст.

Айни замон давлат ба рушди зерсохтори баҳши сайёҳӣ дар ҷумҳурии тавачҷӯӣ ҳоса зоҳир месозад.

Концепсия ва Барномаи рушди сайёҳӣ дар Тоҷикистон тасдиқ гардида, тартиби гирифтани равонид барои сайёҳони хориҷӣ хеле сабуку осон карда шуд. Роҳҳои меҳмонхонаҳои нав бунёд шуда, дар баробари ин иншооти мавҷудаи қаблӣ таҷдиду тармим мегардад. Воситаҳои замонавӣ робита – шабакаи Интернет ва алоқаи мобилӣ дар ҳоли рушд қарор дорад.

Иттиҳодияи Ташкилотҳои Мусоидат ба рушди сайёҳӣ, ки сомону ташкилотҳои пешқадами соҳаи сайёҳии Тоҷикистон ба ҳайати он шомил аст, лоиҳаи мазкурро ҳамҷониба дастгирӣ намуд, зеро он баҳри ба вучуд овардани имиджи мусбати Тоҷикистон дар арсаи ҷаҳонӣ равона шудааст. Ва аз фурсат истифода бурда, мехоҳем ҳамаи меҳмонони Тоҷикистонро хайра мақдам бигӯем – «Хуш омадед ба Тоҷикистон!» Тоҷикистон!»

Фаттоҳ Фаизуллоев – Раис

Tajikistan's tourist potential is built on the basis of its unspoiled beautiful nature, its original and diverse culture and its rich historical and cultural heritage. Tajikistan possesses a unique and rich natural variety of scenery, combining both deserts and high mountains. The country exhibits an extremely bright and varied world, full of amazing contrasts, unique landscapes and rare plants and animals. Alongside its natural sights, Tajikistan is rich in historical and cultural sites of international value from the Great Silk Road.

The government is now paying great attention to developing the country's tourist infrastructure. The concept and plan for tourism development in Tajikistan have been approved, procedures for foreign tourists to obtain visas have been simplified, new highways are under construction, old roads and hotels are being renovated, and modern means of communication (internet, mobile services) are rapidly developing.

The Tajik Association of Tourism Development Assistance Organisations which consists of Tajikistan's leading tourist organisations have given their support to this project which is aimed at creating a positive image of Tajikistan in the international arena. Taking this opportunity, we would like to greet all visitors, and to say, "Welcome to Tajikistan!"

Fattokh Faizullaev – Chairman

Основа туристского потенциала Таджикистана - прекрасная природа, еще мало затронутая активной человеческой деятельностью, самобытная и многообразная культура, богатейшее историко-культурное наследие.

Таджикистан обладает уникальным и богатейшим природным разнообразием. Природа страны - пёстрый и чрезвычайно яркий мир, полный поразительных контрастов, уникальных ландшафтов, редких растений и животных.

Наряду с природными достопримечательностями, богат Таджикистан и историко-культурными памятниками мирового значения, расположенными на Великом Шёлковом пути.

В настоящее время государство уделяет большое значение развитию туристской инфраструктуры в стране.

Утверждены Концепция и Программа развития туризма в Таджикистане, облегчены процедуры получения виз для иностранных туристов, строятся новые и реконструируются имеющиеся автодороги, гостиницы. Развиваются современные виды связи (Интернет, мобильная связь).

Таджикская Ассоциация организаций содействия развитию туризма, в которую входят ведущие туристские организации Таджикистана, поддержала данный проект, так как он направлен на становление положительного имиджа Таджикистана на мировой арене. И, пользуясь случаем, хотим поприветствовать всех гостей, и сказать: «Добро пожаловать в Таджикистан!»

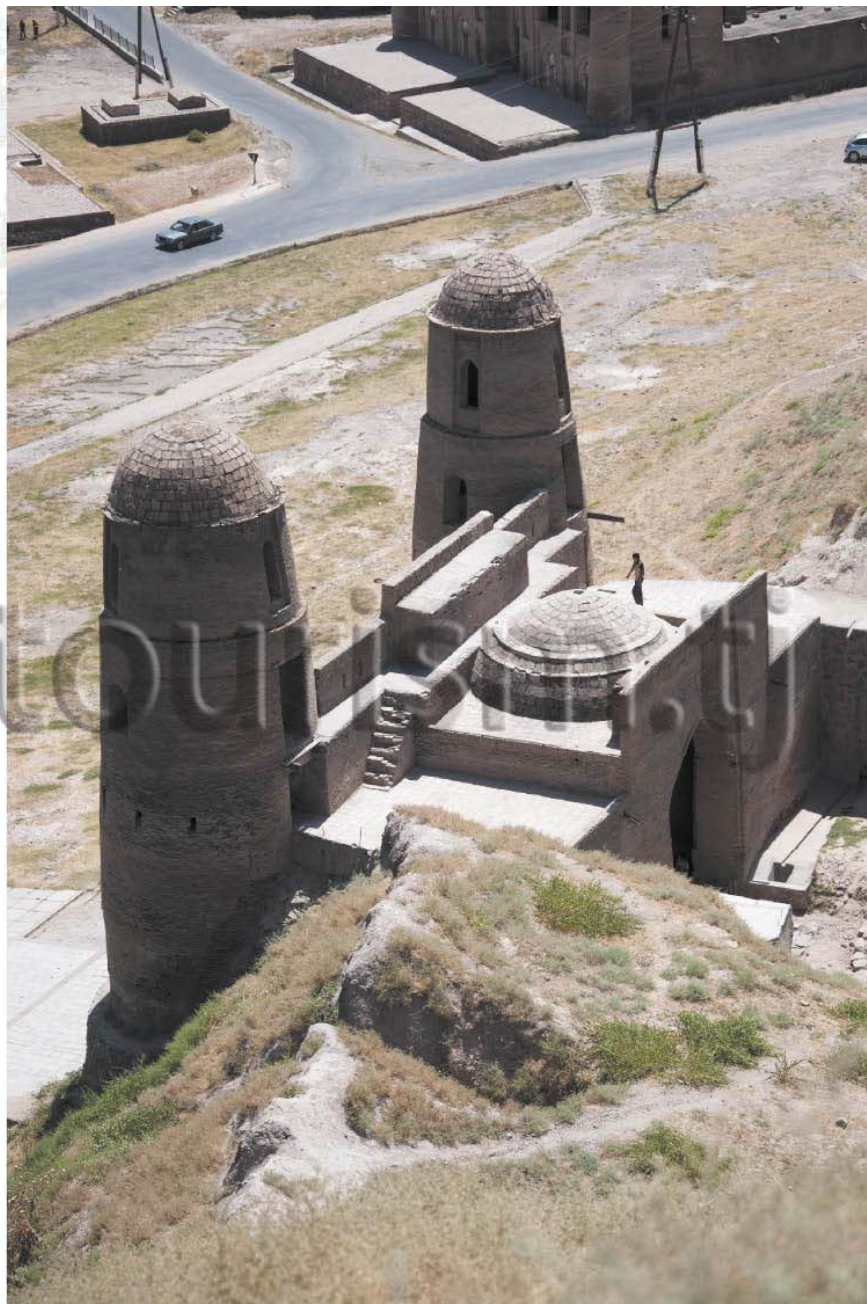
Фаттох Фаизуллоев – Председатель

Ҳисор

Дар 30 километрии шаҳри Душанбе (4-5 километр дуртар аз шаҳраки Ҳисор) яке аз ҷойҳои тамошобобу шоёни диққати Тоҷикистон - мамнӯғоҳи таърихиву фарҳангии Ҳисор ҷойгир шудааст. Зери ин ном ёдгориҳои бостоншиносӣ ва меъморӣ давраҳои гуногун, ки дар майдони 86 гектар воқеъанд, муттаҳид шудааст.

Макони ҷойгиршавии мамнӯғоҳ водии Ҳисор буда, пастхамие мешавад, ки аз паҳлӯи он дарёҳои Коварниҳон, Қаротоғ ва Ширкент ҷорӣ мешаванд. Ҳаёт дар ин ҷойҳо ҳанӯз дар асри сангӣ, асрҳои IV-III-и то давраи мелод оғоз гардидааст. Баъдтар қаламрави водӣ ба ҳайати Бохтар (Бактрия), сипас ба ҳайати давлатҳои Бохтару Юнониён ва Кӯшонӣ дохил мешавад. Ба ин боқимондаҳои шаҳракҳо ва маҳаллаҳои қадимаи зист, ки бостоншиносон дарёфт кардаанд, гувоҳӣ медиҳад. Имрӯз аз онҳо танҳо хоктеппаҳои доирамонанд, ки «теппа» номида мешавад, боқӣ мондаасту ҳалос. Дар асрҳои миёна Ҳисор ҳамчун шаҳри хунармандону маркази харидуфурӯш (бозор) маъруф буд. Дар асрҳои XVIII-XIX он ба бекигарии Ҳисор табдил ёфт, ки яке аз 28 макони мутааллиқ ба Аморати Бухоро маҳсуб мегардид. Аз ҳамон давра Қалъаи Ҳисор боқӣ мондааст, ки имрӯз ба осорхона дар ҳавои қушод табдил дода шудааст.

■ Hisor

30km out of Dushanbe (4-5km from the town of Hisor) is one of Tajikistan's most well-known sights – the Hisor historical and cultural reserve. Monuments from many historic eras cover an area of about 86 hectares and together are now known by the name of Hisor Reserve.

The reserve is located in the Hisor valley, a vast hollow formed by the Kofernihon, Karatag and Shirkent rivers. Life in this area dates back to the stone age in the 4th-3rd millennium B.C. The valley later became part of Bactria, then the Greco-Bactrian and Kushan states as evidenced by the remains of ancient settlements discovered by archaeologists. Today, all that remains to be seen is rounded Tepas (hills). In the Middle Ages, Hisor was known as a crafts and market centre. In the 18th-19th centuries the area became a 'Bekgari' (bekstvo/earldom), one of the 28 Bukharan Emirate possessions. The Hisor fortress has existed since these times and now forms an open-air museum.

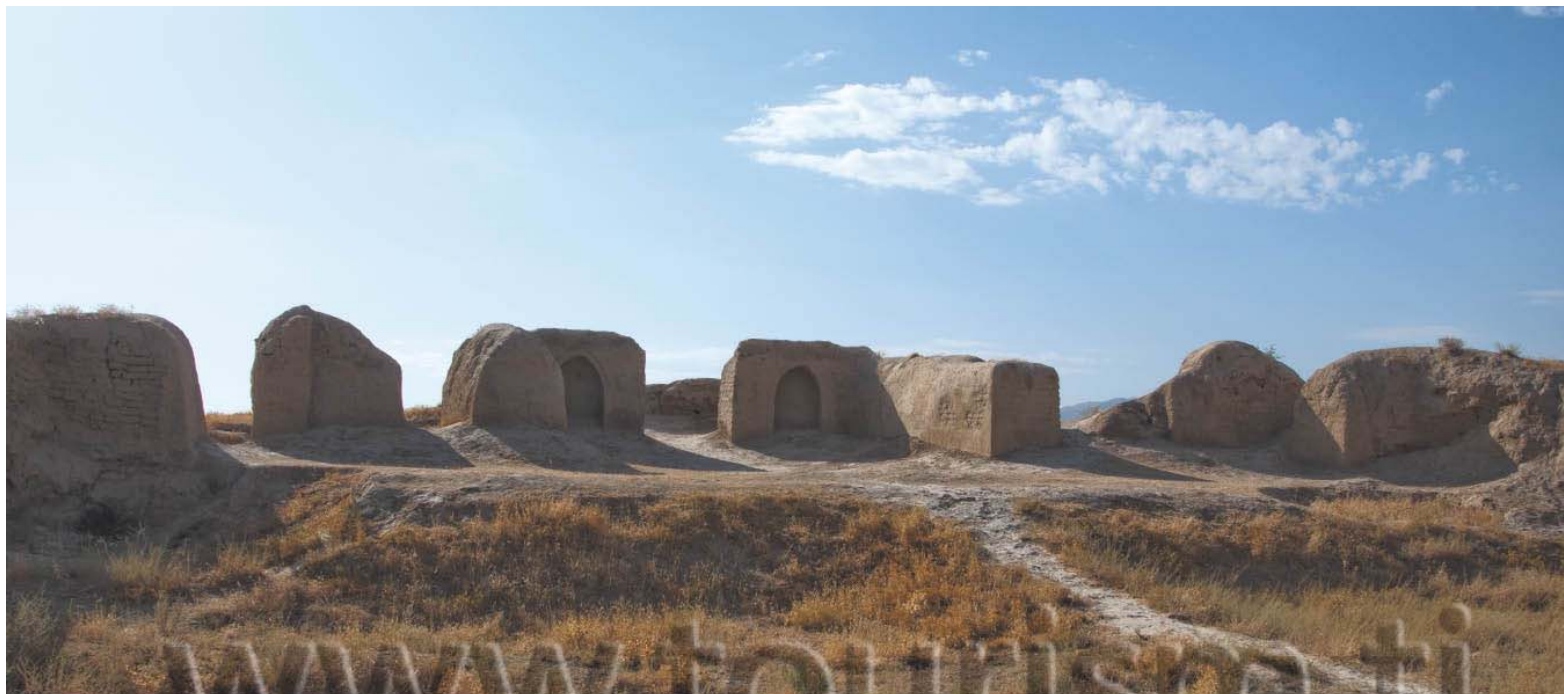

■ Г И С С А Р

В 30 км от Душанбе (4-5 км от поселка Гиссар) расположена одна из главных достопримечательностей Таджикистана – Гиссарский историко-культурный заповедник. Под этим названием сегодня объединены археологические и архитектурные памятники разных эпох, находящиеся на территории около 86 га.

Местонахождение заповедника – Гиссарская долина. Это обширная межгорная впадина по которой протекают реки Кафирниган, Каратаг, Ширкент. Жизнь в этом месте началась еще в каменном веке, в IV–III тысячелетиях до нашей эры. Позднее территория долины входила в состав Бактрии, потом Греко-Бактрийского и Кушанского государств. Об этом свидетельствуют обнаруженные здесь археологами остатки древних городищ и поселений. Сегодня, правда, от них остались лишь округлые насыпи, называемые «тепа» - «холм». В средние века Гиссар был городом, известным своим ремесленничеством и рыночным центром. В XVIII - XIX веках он превратился в Гиссарское бекство – одно из 28 владений Бухарского эмирата. С этих времен сохранилась Гиссарская крепость, которая сегодня превращена в музей под открытым небом.

www.tourism.tj

Панҷакентӣ Қағдӣ

Нодирии ёдгории мазкур дар он ифода меёбад, ки тамоми қаламрави он то замони мо бо сохтмони биноҳои нав ва чун замини киштикор истифода бурдани онҳо хароб нагардидааст. Биноҳо, маъбаду ибодатхонаҳо, кӯчаҳо ва паскӯчаҳои он дар намуди аввала Ҳифз шудааст.

Панҷакенти қадимро метавон бо чунин ёдгориҳои дар ҷаҳон машҳур чун Афросиёб, Варахш, Пайкент (Ўзбекистон), Нисо, Марв (Туркменистон), Оқ-теппа, Тара, Отрар (Қазоқистон), Уструшана, Кофир-Қалъа, Хулбук (Тоҷикистон), Чакалак-теппа (Афғонистон) ва амсоли ин муқоиса намуд.

Қорҳои баргузорнамудаи Ҳафрии тақрибан ҳудуди нисфи ёдгорию фаро мегиранд. Дар арки мавҷуда дар теппаи алоҳидаи ҳоким ва ғӯристон қорҳои Ҳафрии гузаронида шудааст. Панҷакенти қадим ёдгории таърихии давраи то исломӣ ба ҳисоб меравад. Дар ин маҳал аз асри 5 то асри 8 давраи мо Суғдиён – аҷдодони тоҷикони муосир, ки дар водии Зарафшон умр ба сар мебарданд, зиндагӣ кардаанд.

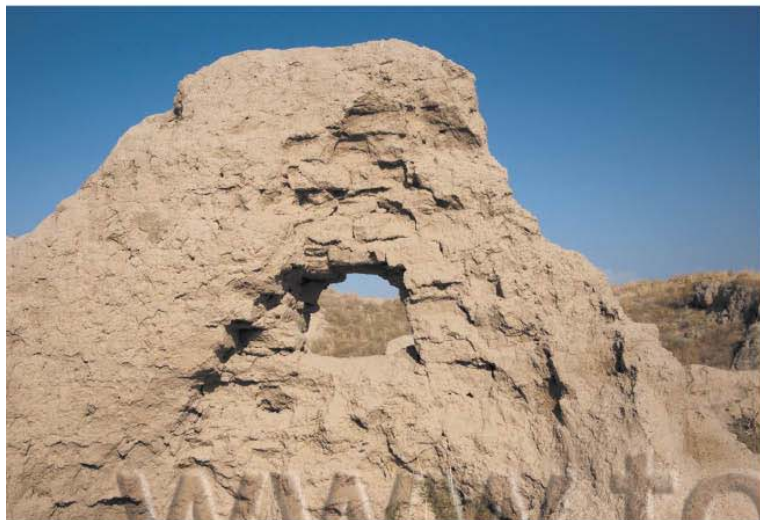
Ancient Panjikent

Ancient Panjikent is unique in that none of the area has been built over or destroyed to make room for farming. Its buildings, dwellings, temples, streets and lanes have been preserved to this day.

Ancient Panjikent could be compared with internationally-famed archaeological sites such as Afrasiyab, Varahsha, Paikent (Uzbekistan), Niso, Merv (Turkmenistan), Ak-tyube, Taraz, Otrar (Kazakhstan), Ustrushan, Kafir-kala, Hulbuk (Tajikistan) and Chakalak-Tepa (Afghanistan).

Archaeological excavations cover about half the area. A governor's citadel located on a separate hill and cemeteries have been excavated. Ancient Panjikent is a monument from the pre-Islamic era. The Sogdians lived there in the 5th-8th century. They were the ancestors of the modern Tajiks living in the Zaravshon valley.

■ Древний Пенджикент

Уникальность Древнего Пенджикента заключается в том, что вся его территория вплоть до наших времен не была нарушена поздними застройками и использована под посевы. Его жилища, храмы, улицы и переулки сохранились в первозданном виде.

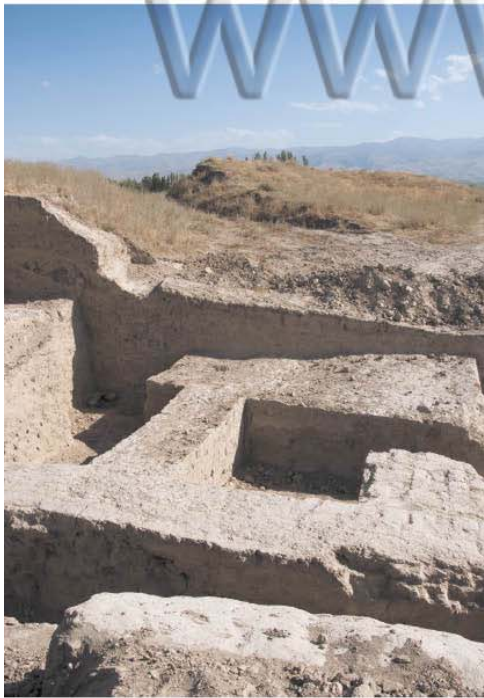
Древний Пенджикент можно сравнить с такими известными мировыми археологическими памятниками, как Афрасиаб, Варахша, Пайкент (Узбекистан), Нисо, Мерв (Туркмения), Ак-тюбе, Тараз, Отрар (Казахстан), Уструшана, Кафир-Кала, Хульбук (Таджикистан), Чакалак-тепа (Афганистан) и др.

Археологические раскопки охватывают около половины памятника. Раскопаны стоящая на отдельном холме цитадель правителя и некрополи. Древний Пенджикент является памятником домусульманской эпохи. Здесь с V по VII век нашей эры жили согдийцы - предки современных таджиков, живущих в Зарафшанской долине.

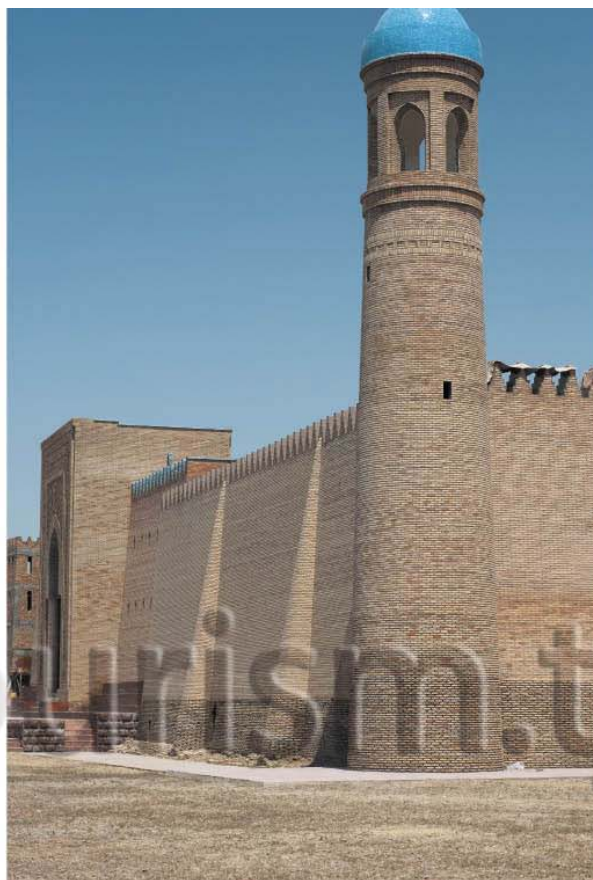
www.tourism.tj

Шахрак Хулбук

Хулбук – номи шаҳрест, ки дар 7 километрии шимолу шарқии ноҳияи Восеи вилояти Хатлон ҷойгир шуда, имрӯз Қурбон-шаҳид ном дорад. Шаҳрак, ки имрӯз қариб пурра зери иншооти сохтмони муосир мондааст, майдони бузургеро ишғол менамояд, ки қисмати марказии он ба 70 гектар баробар аст.

Корҳои ҳафриёти дар ҳаҷми на он қадар зиёд дар қаламрави шаҳристон ва корҳои ҳафриёти бештар дар арки он гузаронида шудааст. Ҳангоми гузаронидани корҳои ҳафриёти дар шаҳристон маълум гардид, ки биноҳои истиқомати аз хишти пӯхта сохта шуда, хишти хом низ гоҳе алоҳида ва гоҳе дар якҷоягӣ бо хишти пӯхта истифода бурда мешудааст. Хонаҳои истиқомати ободу мучаҳҳаз буда, деворҳо бо рангҳои сафед ва дигар рангҳо андова карда шудааст. Фаршҳо низ ботартибона бо ҷуб пушонида шуда, ҳамчунин аҳолии шаҳристон тавассути қубур бо оби нӯшоқӣ таъмин мегардид. Дар қаламрави шаҳристон устохонаҳои гуногуни ҳунармандӣ мавҷуд будааст.

www.tourism.tj

■ Hulbuk Settlement

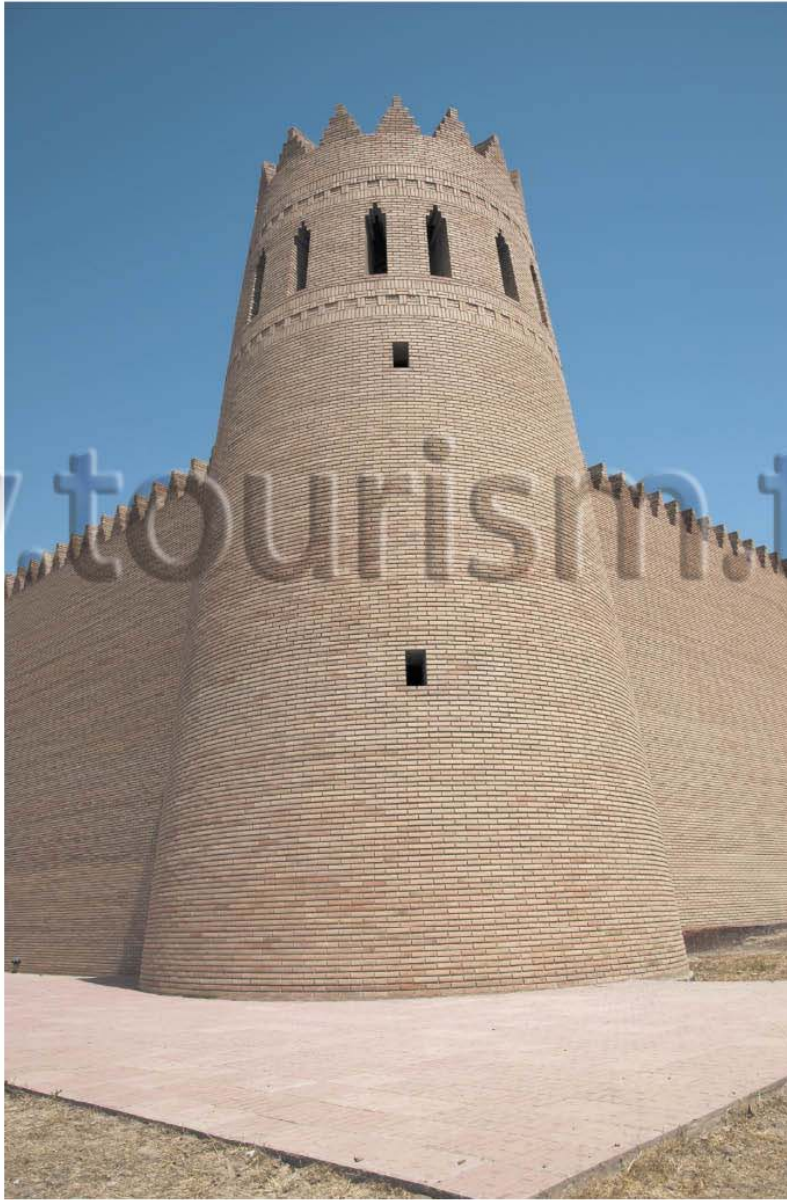
Hulbuk is the former name of a city now called Kurban-Shaid, located 7km north-west of Vose (Kulob region). The city, now almost completely built over, covers a large area – the central part alone occupies about 70 hectares. In the south-western part of the settlement is a citadel. A little excavation work has been done in Shahrستان (a town), and extensive work at the citadel site. During excavations in Shahrستان it was learned that most of the residences were made of baked bricks. Adobe bricks were used in combination, with or without baking. The houses were well organised with walls covered in white or coloured plaster, parquet floors, curved terracotta tiles and water piped from the town's supply. There were also several handicraft workshops in the town.

■ Городище Хульбук

Хульбук - название города, которому соответствует современное Курбан-шаид, расположенное в 7 км на северо-запад от Восе (Кулябская область). Городище, ныне почти целиком находящееся под современной застройкой, занимает достаточно большую площадь. Так, только центральная часть его - это около 70 га. В юго-западной части городища находится цитадель. Раскопки производились в небольшом объеме на территории шахристана (собственно город), обширные раскопки также велись на цитадели. При раскопках в шахристане выяснилось, что жилые помещения строились большей частью из жженого кирпича. Сырцовый кирпич применялся то в комбинации со жженым, то самостоятельно. Дома были благоустроены, стены покрывались белой или цветной штукатуркой, полы имели паркетную выкладку из фигурных терракотовых плиток, существовал городской водопровод. На территории города функционировали ремесленные мастерские.

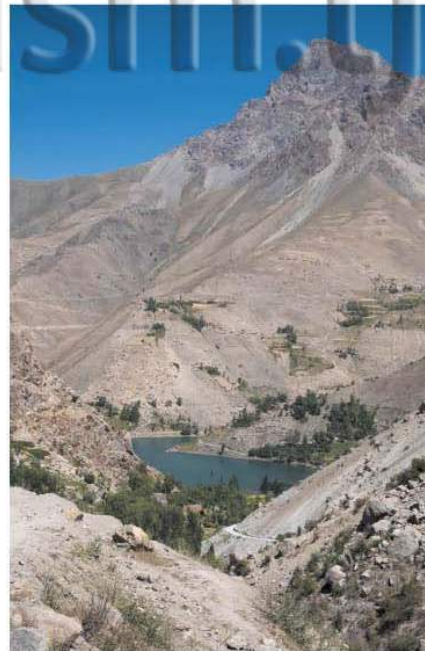

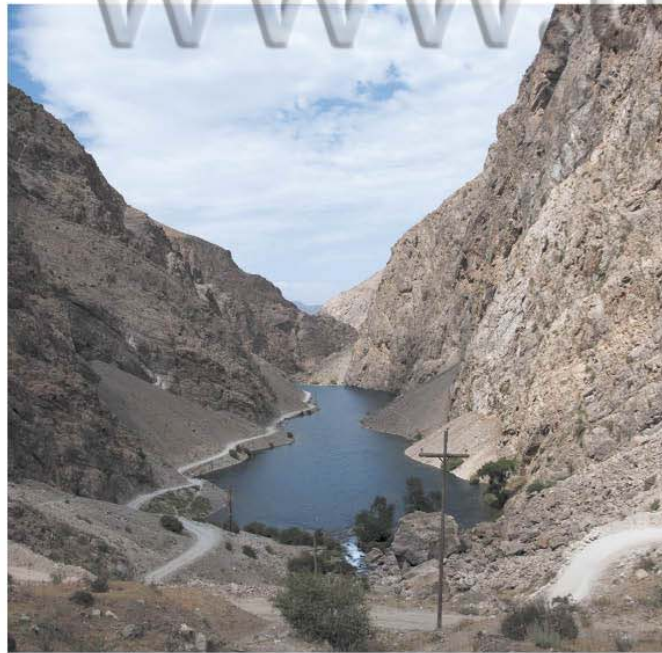

Воглек Хафткӯл

Дар рӯи замин мавзеҳои зиёде мавҷуд аст, ки табиат ба инсон зебоиҳои худро чилвагар месозад, вале ба гумон аст, ки чунин ҷоие пайдо шавад, ки дар ҳудуди начандон бузурги миёни чинсҳои кӯҳии нотақдор, дар доманақӯҳҳои барфпӯши бо марғзори ҷангалҳои ихотагардида ва дар зери осмони софу нилгун кӯлҳои рангобаранг ҷойгир ва оби он тобишҳои гуногуне аз ранги сабзи паст то бунафши баланд дошта бошад.

Бурриши мураккаби қаторкӯҳҳо ва обшавии пирияхҳо тӯдаи пораҳои чинсҳои кӯҳӣ ва кӯҳпораҳо ба ҳаракат оварда, барои дар дараву мавзеҳои ҷудогона пайдо шудани кӯлҳо боис гардидааст. Дар кӯҳҳои Фон беш аз 30 кӯли дорои оби шаффофу сард мавҷуд аст, ки аз қуллаҳои барфпӯши кӯҳӣ сарчашма мегирад. Кӯлҳо дар бари кӯҳпораҳои наву кӯҳнаи лағжида ҷойгир аст, ки он дар натиҷаи обшавӣ ва ҷойивазкунии пирияхҳо ба вуҷуд омадааст. Дар миёни онҳо кӯлҳои Марғзор ё Ҳафт нозанини Шинг бо хусусиятҳои худ фарқ мекунад. Кӯлҳои Марғзор аз ҳафт кӯли фирӯзаранг иборат буда, силсиламонанд тавассути водии васеи дарёи Шинг ҷорӣ мешавад. Онҳоро баъзан яке аз ҳафт мӯъҷизаҳои олам низ ном мебаранд. Кӯли аз ҳама пасттарин дар баландии 1598 метр аз сатҳи баҳр ҷойгир шуда, кӯли дуввум дар баландии 1701 метр ва ҳамина тавр ҳар кадоме аз кӯлҳо аз дигаре болотар ҷойгир шуда, яке аз дигаре зеботар аст ва тамошои кӯлҳои баландтар душвортар аст, зеро роҳи он мушкилгузар аст. Кӯли охирин дар баландии 2400 метр воқеъ гардидааст. Соқинони маҳаллӣ мегӯянд, ки ҳар касе аз тамошои он баҳра бигирад, тамоми умр хушбахт хоҳад буд. Кӯлҳои Марғзор ва бахусус кӯли Мижгон бо ранги ғайриоддии обаш хеле зебо мебошад.

■ Haftkul Valley

There are many places in the world where nature shows its incredible beauty, but it would be hard to find a place like Haftkul Valley where, set against a wonderful backdrop at the foot of snowy mountains, surrounded by woods, under a blue cloudless sky, there are multi-coloured lakes with iridescent water ranging in colour from a gentle green to a deep lilac.

A complex interweaving of ridges and former glaciers formed banks of moraines which created the conditions for the lakes' formation in the lonely mountain gorges. In the Fan mountain are about 30 lakes with cold, transparent water, born amid snow-topped fields. The lakes are located on base of the ancient and new moraines which were formed by thawing and former glaciers. The most special of these lakes are the Marguzor lakes or, as they are sometimes called, the Seven Beauties of Shing. These are a string of seven turquoise lakes, cascading down the Shing valley. Some even refer to them as one of the seven wonders of the natural world.

The lowest lake is located at an altitude of 1,598m, the second 1,701m and so on, each lake being higher, more beautiful and more remote than the previous, with the last lake being more than 2,400m above sea level. Local people say that those who reach it will find true happiness.

Marguzor lakes, and especially Mizhgon Lake, are particularly beautiful because of the unusual colour of the water.

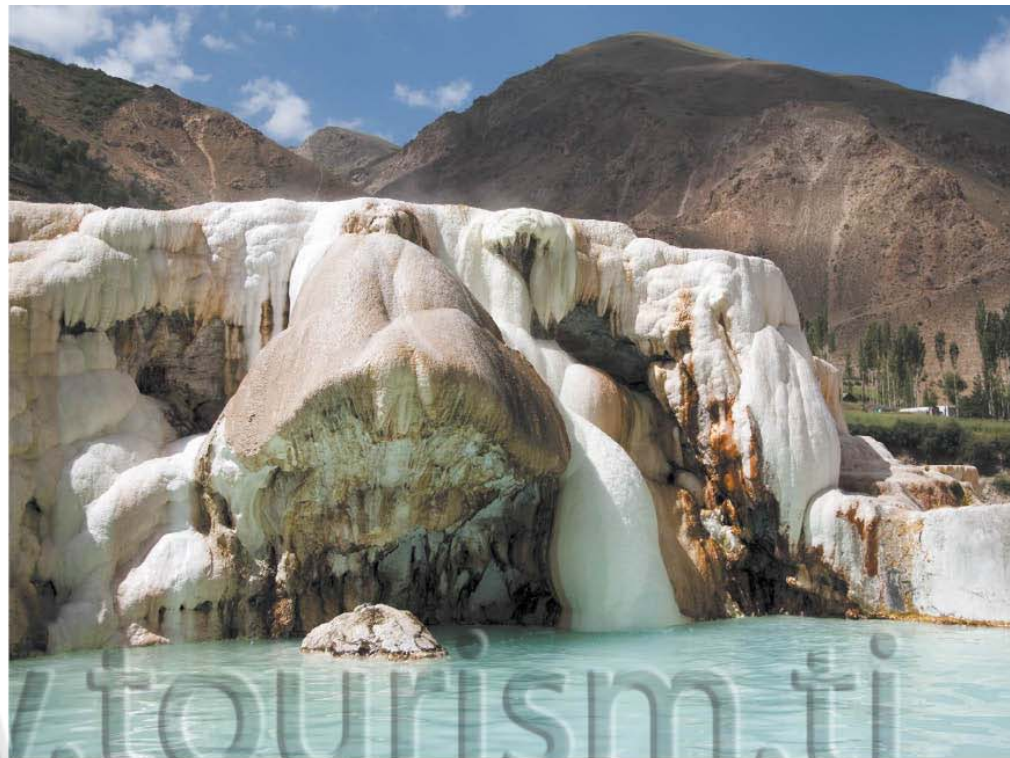
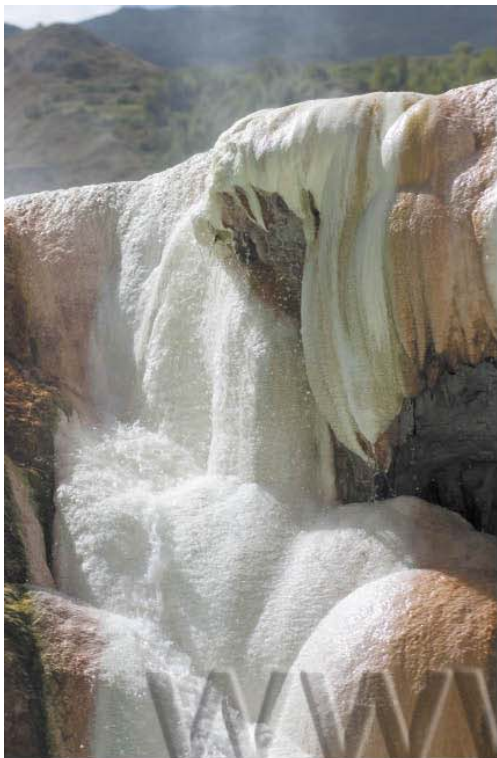
www.touristsite.tj

■ Долина Хафткуль

В мире есть много мест, где природа являет человеку свою красоту, но вряд ли найдется еще такой уголок, где на небольшом пространстве рассыпаны среди чудесных горных ландшафтов, у подножий снежных гор, окруженные лесами, под безоблачно синим небом разноцветные озера, вода которых переливается всеми красками - от нежно-зеленой до темно-лиловой. Сложное пересечение хребтов и таяние прежних ледников, образовавшее валы морен, создали условия для образования множества озер в уединенных ущельях и горных цирках. В Фанских горах насчитывается до 30 озер с холодной прозрачной водой, рожденной на снежных полях высокогорий. Озера расположены на пьедесталах древних и свежих морен, образовавшихся в результате таяния и отступления ледников. И среди них особняком стоят Маргужорские озера, или, как их иногда называют, Семь красавиц Шинга. Это – нить из семи бирюзовых озер, спускающихся каскадом по широкой долине р. Шинг. Самое нижнее расположено на высоте 1598 м над уровнем моря, второе - на 1701м, и так далее. И каждое озеро выше другого, красивее и труднеедоступнее. Последнее находится на высоте более 2400 м. Местные жители говорят, что тот, кто до него доберется, обретет счастье. Маргужорские озера, и особенно озеро Мижгон, красивы необычным цветом своей воды.

www.tourism.tj

Ғармчашма

«Ғармчашма» дар ҷараёни миёнаи дарёи Панҷ, дар шоҳаи ҷанубуғарбии сислсилакӯҳҳои Ишкошим, дар баландии 2325 метр аз сатҳи баҳр ҷойгир шудааст. Аҷиб аст, ки дар номҳои ҷуғрофии қадимӣ ду номи нахустини дарёчаи номбурда ёдоварӣ мешавад: Андароб ва Ростӣ-дара. Аммо кунун номи ҳозираи он номи дараро низ ба худ гирифтааст. Ин дара, ки қисмати болоияш ба қуллаи тегаи тездори Маяковский рафта мерасад, урён буда, дар тамоми дарозии худ ғафсиҳои хокитарранги хоросанг ва варақсангҳои булӯриро бурида

мегузарад, ки синну соли докембрий дорад. Ин ҷинсҳои кӯҳӣ бо растанӣ пӯшонда нашудааст, танҳо дар поёни нишебҳои кӯҳ онҳоро сабзаву алафҳои ковоки дарёи пӯшондааст. Вақте ба чашма наздик мешавед, чунин ба назар мерасад, ки суфачаҳо мустақиман аз ин обовардҳо фаввора мезананд.

■ Garmchashma

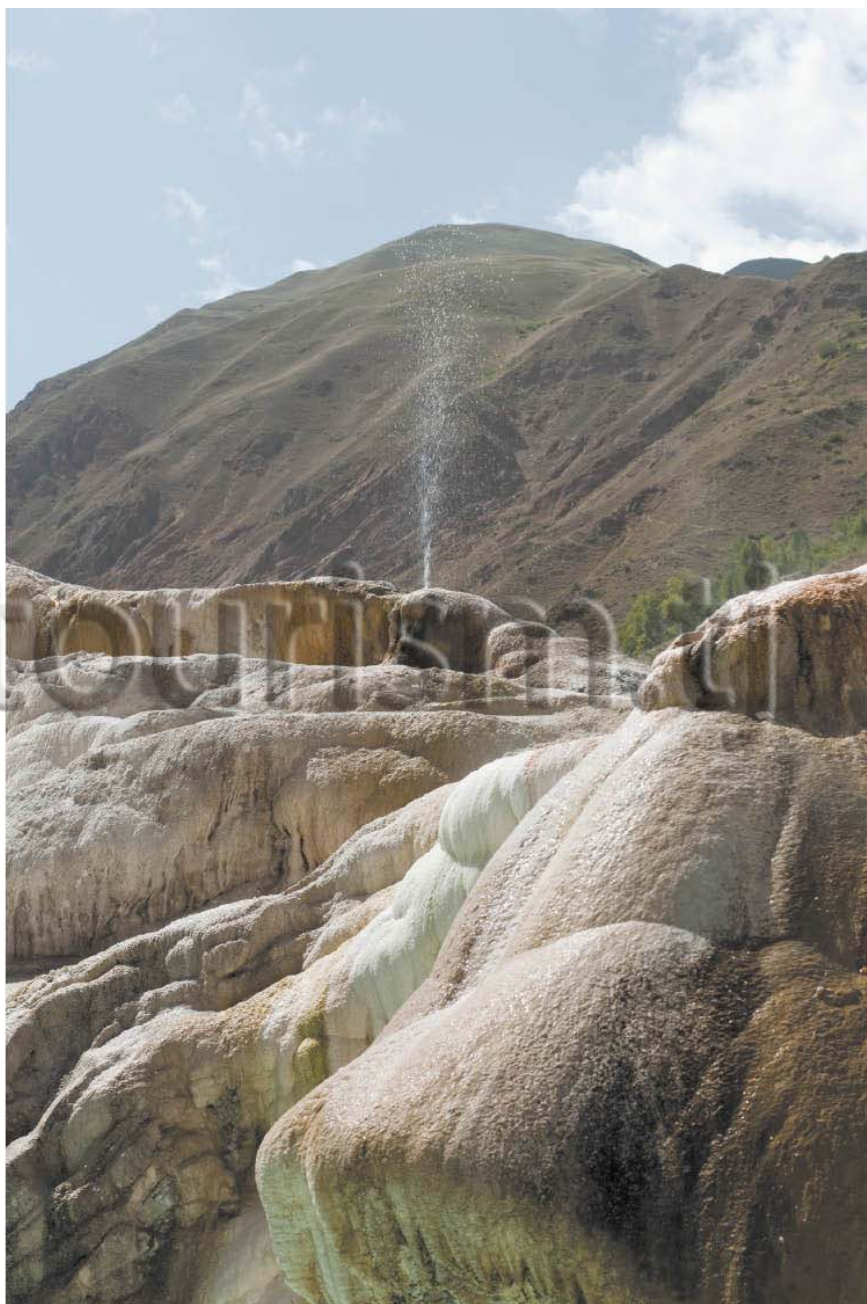
Garmchashma (hot spring) is located in the middle section of the river of the same name (the right tributary of the Panj River) in the south-western spurs of the Ishkashim ridge at an altitude of 2,325m. Interestingly, ancient cartography mentions two of the original names for the river – Anderob and Rostyu-dara – but now the name of the spring is given to the entire valley.

The valley, whose upper stretches reach to Mayakovsky Peak, cut into the monotonous grey of the Precambrian metamorphic and quartz rocks. These rocks are completely exposed with virtually no vegetation, only covered by mudslides and river deposits at the foot of the slopes. When spring comes, Garmchashma's white, travertine terraces seem to appear directly out of these deposits.

■ Гармчашма

«Гармчашма» находится в среднем течении одноименной реки (правого притока Пянджа), в юго-западных отрогах Ишкашимского хребта, на высоте 2325 метров над уровнем моря. Любопытно, что в старых географических привязках упоминаются по крайней мере два первоначальных названия указанной реки: Андероб и Ростйу-дара, но сейчас наименование источника прочно закрепилось и за самой долиной. Эта долина, верховьями уходящая к остроконечному пику Маяковского, на всем своем протяжении «врезана» в однообразные толщи серых гнейсов и кристаллических сланцев докембрийского возраста. Эти породы хорошо обнажены и почти не закрыты растительностью, лишь в основании склонов их перекрывают рыхлые речные и обвалынные накопления. Когда подходишь к источнику, то кажется, что травертиновые террасы Гармчашмы восстают прямо из этих наносов.

Сари Хосор

Сари Хосор пораест аз сарзамини кӯҳистони Тоҷикистон ва гушаи басо зебоманзари он. Ин гушаи афсонавии табиати Тоҷикистон дар силсилакӯҳҳои Вахш дар қисмати болооби дарёи Сурхоб, тақрибан дар баландии 1200 -1600м аз сатҳи баҳр ҷойгир шудааст .

Минтақаи Сари Хосор дорои мавзеҳои бойи рекреатсионӣ мебошад, табиати Сари Хосор бо зебӣ ва гуногуншаклии худ беҳамтоост. Дар ин гушаи дар ҳақиқат зебоманзари табиат мувофиқати аҷиби табиат ҳукмрон аст. анбӯҳи дарахтони мевадор аз ду тарафи дара бо марғзорҳои гӯё дар даруни абрӯ буда ва харсангҳои азим бо ҳам омезиш меёбанд. Обҳои ҷорӣ, ки аз қуллаҳои кӯҳҳои баланд сарчашма мегузаранд, қад-қадӣ дара ҷорӣ шуда, онро обшор

месозад. Чашмаҳои шаффоф, чакалакҳои смоядори чормағз, чанорҳои кӯҳан ва олами гуногуни ҳайвонот, ки ҳама дар зери гунбази осмони беабри нилгун аст, ба табиат ҳус ни дигар зам мекунад. Шумораи аҳолии чанде аз деҳаҳо, ки дар водӣ ҷойгир шудааст, он қадар зиёд нест. Ҳаёти ин одамон ба шароите мутобиқ карда шудааст, ки онҳо тӯли асрҳои зиёд насл ба насл ин ҷо сукунат доранд. Ин аст, ки онҳо барвақт зиндагии оромӣ мувофиқ бо табиат, зиддият накардан ба он, балки кӯмак кардан дар дигаргуншавии табиат, эҷодкор набудан, балки итоаткор будан ба табиатро омӯхтаанд.

■ Sari Hosor

Sari Hosor is located in one of Tajikistan's mountainous beauty spots. This marvellous example of Tajik nature is situated on the Vakhsh ridge, upstream along the Surkhob river at an altitude of 1,200-1,600m

Sari Hosor has rich recreational resources with unique cultural and historical sites. Sari Hosor's nature is unique in its beauty and diversity. Perfect harmony reigns in this absolute paradise with forests of abundant fruit tree forests on both sides of the gorge next to thick meadows and stony tracts. Water flows down the valley from high in the mountains, and there are clear springs shady nut tree groves, perennial plane trees, diverse wildlife all covered by the azure dome of the cloudless sky.

The villages in the valley are scarcely populated. Life in the villages continues on in the ancient traditions reaching back many generations. This is how the people have learned to live in harmony and peace with their environment, not fighting against it, but contributing to its transformation, not as masters, but more like cooperative children.

■ Сари Хосор

Местность Сари Хосор расположена в отрогах горного хребта Вахш, в верховьях реки Сурхоб, примерно на высоте 1200-1600 метров над уровнем моря. Это красивейший уголок Таджикистана, природа Сари Хосора уникальна по своей красоте и многообразию. Удивительная гармония царит в этом поистине райском уголке: леса плодовых деревьев по обе стороны ущелья соседствуют с тучными лугами и каменными массивами скал.

Водный поток, берущий свое начало с горных вершин, протекая вдоль всего ущелья, питает долину. Прозрачные родники, тенистые рощи орешника, многолетние чинары и многообразие животного мира, и над всем этим лазурный купол безоблачного неба.

Население нескольких кишлаков, расположенных в долине, немногочисленно. Жизнь этих людей подчинена условиям, в которых они живут поколениями уже на протяжении не одного века. А потому они давно научились жить в мире и гармонии с природой, не противодействовать, а содействовать ее преобразению, быть не творцами, а послушными детьми.

Саразм

Ёдгории қадимаи Саразм тирамоҳи соли 1976 аз ҷониби бостоншинос Абдуллоҷон Исҳоқов кашф гардид. Ёдгории қадимаи Саразм дар 15 километрии ғарби шаҳри Панҷакент ва 45 километрии шарқи шаҳри Самарқанд ҷойгир шудааст.

Майдони аввалаи ёдгории таърихӣ қариб 130 гектарро ташкил медед. Шаҳрак дар зарфи беш аз ҳазор сол ва бахусус дар давраҳои энеолити замони дер ва асри биринҷии замони барвақт рушд ёфтааст.

Чаҳор давраи пайдарҳамии ҳодисаҳо ҷудо карда шудааст, ки бо назардошти таҳлилҳои радиокарбонати ба тариқи зайл мебошад: давраи I – солҳои 3500-3200 то асри мо; давраи II – солҳои 3200-2900 то асри мо; III – солҳои 2900-2700 то асри мо; давраи IV – солҳои 2700-2900 то асри мо.

Мувофиқи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти № 391, аз 21-уми сентябри соли 2001, ёдгории қадимаи таърихӣ 5500 солаи шаҳраки Саразм дар ноҳияи Панҷакент ҳамчун маркази ташаккули фарҳанги заминдорӣ, хунармандӣ ва шаҳрсозии тоҷикон мамнӯъгоҳи таърихиву бостоншиносӣ эълон карда шуд.

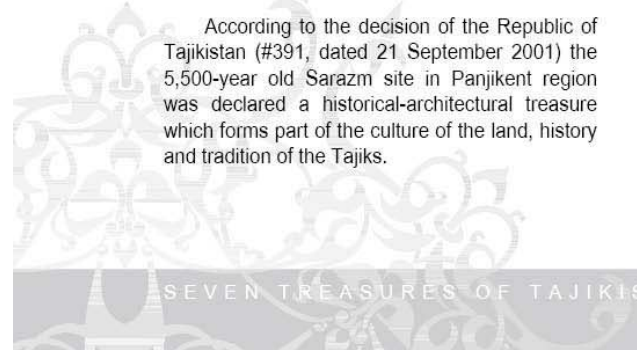
www.tourism.tj

■ Sarazm

The ancient Sarazm settlement was discovered in autumn 1976 by the archaeologist Abdullojon Isakov. The monument is located 15km west of Panjikent and 45km east of Samarkand. The original area of the uncovered settlement spread over an area of 130 hectares.

A city existed there more than five thousand years ago and had its highest level of development near the start of the bronze age. According to radio-carbon dating, the civilization existed in four separate periods: 3,500-3,200 B.C; 3,200-2,900 B.C.; 2,900-2,700 B.C.; and 2,700-2,000 B.C.

According to the decision of the Republic of Tajikistan (#391, dated 21 September 2001) the 5,500-year old Sarazm site in Panjikent region was declared a historical-architectural treasure which forms part of the culture of the land, history and tradition of the Tajiks.

■ Саразм

Древнеземледельческий памятник Саразм был обнаружен осенью 1976 г. археологом Абдуллоджаном Исаковым. Памятник расположен в 15 километрах к западу от города Пенджикент и в 45 километрах к востоку от города Самарканд.

Первоначальная площадь памятника составляла около 130 га. Городище интенсивно обжилось в течение более тысячи лет, наибольшего расцвета достигло в период позднего энеолита и ранней бронзы.

Выделены четыре последовательных хронологических периода, которые с учетом радиоуглеродных анализов датированы следующим образом: период I - 3500-3200 гг. до н.э.; период II - 3200-2900 гг. до н.э.; период III - 2900-2700 гг. до н.э.; период IV - 2700-2000 гг. до н.э.

Постановлением Правительства Республики Таджикистан от 21 сентября 2001 года под №391, 5500-летний памятник Саразм Пенджикентского района был объявлен историко-археологическим заповедником, как центр формирования культуры земледелия, ремесла и градостроительства таджиков.

www

www.tourism.tj

www.tourism.tj

Тарҷумон:

Ҳалимов Н.М.
Ҷонатан Эдуинс

Translators:

Halimov N.M.
Jonatan Edwins

Перевод:

Халимов Н.М.
Джонатан Эдуинс

Editors:

Nurmatov M.
Privoznova V.D.
Tarasova G.K.

Муҳаррирон:

Нурматов М.
Привознова В.Д.
Тарасова Г.К.

Редакторы:

Нурматов М.
Привознова В.Д.
Тарасова Г.К.

Photographer:

Isamutdinov B.

Суратгир:

Исамутдинов Б.

Фотограф:

Исамутдинов Б.

Экспертҳо:

Ганиев. Ҷ. С.
Азизов М.Д.
Шарипов А.Қ.
Бубнова М.А.
Атоев А.Ҷ.

Experts:

Ganiev J.S.
Azizov M.D.
Sharipov A.K.
Bubnova M.A.
Atoev A.J.

Эксперты:

Ганиев Дж.С.
Азизов М.Д.
Шарипов А.К.
Бубнова М.А.
Атоев А.Дж.

Дизайн:

Юнусова Ф.

Design by:

Yunusova F.

Бо дастгирии молиявии Шӯъбаи Ташкилоти Байналмилалии Институти «Ҷамъияти Кушода» - Бунёди Мадад дар Тоҷикистон ба нашр бароварда шуд. ©

Published under financial support of Branch Office of the International Organization of Open Society Institute - Assistance Foundation in Tajikistan. ©

Издано при финансовой поддержке Отделения Международной Организации Института «Открытое Общество» - Фонд Содействия в Таджикистане. ©

www.tourism.tj

Printing by "Mega Basim Yayin San. Ltd. Sti", Istanbul, Turkey
Tel: +90 212 422 44 45; Tel. in Dushanbe : +992 37 227 31 76